

SVIESA

JORNAL LITUANO
 „Šviesa-Luz“
 Orgão de Comunidade
 Lituana de SÃO JOSÉ

Redakcija ir Administracija:
 MATRIZ DE SANTO ANTONIO DO PARY
 Telefonas 2-6252.
 Caixa Postal. 4-118.

Atsakingasis Redaktorius
 Jesus Saborido Montañés

METAI IV

SÃO PAULO. 1938 M., OUTOBRO - SPALIŲ 22 D.

Nr. 43 (161)

Dar labiau suglauskime eiles!

PAKEITIMAI LIETUVOS VYRIAUSYBĖJ

Zemės ūkio ministeris Juozas Tubelis ir teisingumo ministeris Boleslovas Masiulis įteikė Respublikos Prezidentui savo atsistatydinimus. Atsistatydinimus Respublikos Prezidentas priėmė. Taip pat atsistatydino Lietuvos Banko valdytojas Vladas Stašinskas, kurio atsistatydinimas irgi priimtas.

Respublikos Prezidento aktu, naujuoju teisingumo ministru nuo spalio 1 d. paskirtas Vladas Stašinskas. Zemės ūkio ministerio portfelį laikinai pasiima patė ministeris pirmininkas Vladas Mironas. Buv. žemės ūkio ministeris Juozas Tubelis paskirtas Lietuvos Banko valdytoju. Buv. teisingumo ministeris Masiulis pasilieka Valstybės Tarybos pirmininku.

LENKU PROTESTAS KAUNE

Sį trečiadienį lenkų pasiuntinys Kaune lankėsi užsienių reikalų ministreijoje ir įteikė protesto notą prieš lenkų persekiojimą Lietuvoje (!)

Ligi šiol pasaulis žinojo, kad persekiojami yra lietuviai lenkų pagrobtaime Vilniaus krašte. Iš jų atimta viskas, kas tik begalima atimti. Tuo tarpu lenkai naudoja Lietuvoje plačiausiomis teisėmis, turi mokyklas, gimnazijas, laikraščius. Ką turi Vilniaus lietuviai, ir kokiomis laisvėmis jie naudojasi?

Gerai eiko lietuviška patarlė: «Iš kiekviena kiaušio gręžion, tai ant stalo jau ji pati užšilps».

PO BLIUCHERIO — BUDJENNY

Lenkų laikraščiai iš Maskvos praneša, kad po Blucherio artimiaušioji anka sovietų armijoje bus Budjenny — Maskvos apygardos karo komendantas, žinomas strategijos dalyku žinovas. Ji ėmė emarkiai pulti bolševikų spauda, ir to pasėkoje jau atimtos iš jo kavalerijos inspektorius pareigos.

PAŠALINTAS IR AREŠTUOTAS ŠVIETIMO KOMISARAS

Pašalintas iš pareigų o potė GPU valdininku suareštuotas Sovietų švietimo komisaras. Jis kaltinamas nesugebėjęs praveisti švietimo reformos ir nepaėrodę jokios iniciatyvos. Kas rodo Sovietų iniciatyvą, tas trockistas ir sabotažnikas; kas nerodo — tą areštuoja. Anot patarlės: «Eisi ar ne per kiemą — vistiek mušt gausi».

JAPONAI BAIGIA TERIOTI KINIJA

Slėmis dienomis laukiama, kad japonai paims paskutinįs kinų atsparos punktą — Kaotong ir Hanken. Kinai tas tada beliks bėgti į krašto gilumos miškus ir pelkes.

Cangkaikėkas kreipėsi į visame pasaulyje gyvenančius kinus prašydamas medžiaginės ir moralinės paramos. Rodos ta parama jau nieko nebegalės pataisyti.

PER ATLANTŲ PER 11 VALANDŲ

Vokiečių «Lufthansa» bendrovės lėktuvas «Siaurės Zvaigždė» (Nordstern) perkelio Atlantą rekordiniu laiku — per 11 val. 15 minučiu. Tiek, maž daug, trunka geležinkelio kelionė iš São Paulo į Rio de Janeiro.

Ivykiai Centrinėje Europoje Pamaldos

VENGRŲ — LENKŲ BICIULYSTĖ

Cekoslovakijos dalybos dar nebaigtos. Vengrija su Lenkija dar tebelaukia savo dalios. Tačiau jau dabar aiškėja, kad Cekoslovakijos priešų interesai susikirto, ir dėl tolimesnio Cekoslovakijos draskymo pradeda nesutariti. Pasiplovė avį, vilkai šnairuoja vienas į kitą dėl jos kailio.

VENGRŲ — CEKŲ DERYBOS

Iš įvairių tautybių mišinio sudarytoje Cekoslovakijoje gyvena nemaža ir vengrų. Pagal slaptą vokiečių — vengrų susitarimą, puolus Hitleriui Cekoslovakija, puolė ją ir vengrai. Vokiečiai su dets atsėmė, tačiau vengrams daug sunkiau susikalbėti su čekais. Čekai sutiko vengrams atiduoti tik penktadali to, ko jie reikalavo.

Vengrai pabandė eiti Hitlerio pėdom ir išgąsdinti Cekoslovakiją. Jie nusiuntė Pragai ultimatumą. Tačiau čekai vengrų neišgąsino, ir vengrai vėl buvo priversti bandyti geruoju dargiau ką laimėti. Vėl prasidėjo čekų — vengrų derybos, kur dar tebeėina.

Cekoslovakija tvirtai laikosi prieš vengrus dėl dviejų priežasčių: viena, ji gavo Vokietijos garantijas, ir, antra, Vengrija yra silpnai ginkluota, todėl karo atveju Cekoslovakijai nebebaisi.

Susitarimas su Vokietija rodo nepaprastą čekų politikos lankstumą ir realumą. Čekai teisingai galvojo, kad geriau gyventi su vokiečiais geruoju, negu su jais pyktis ir turėti dar vieną priešą daugiau. Čekų ministeriai lankėsi šią savaitę Berlyne. Sakoma jau yra bendrais bruožais aptartas glaudžiausias bendradarbiavimo tarp Cekoslovakijos ir Vokietijos klausimas. Tas bendradarbiavimas busias panašus į uniją. Jau dabar vokiečiai ir inžinieriai perėmė į savo rankas garsiuju čekų ginklų fabriku kontrolę į savo rankas. Vokiečiai supirks visus tu fabriku pagamintus ginklus. Už tauti Vokiečiai dabar jau palaiko Cekoslovakiją prieš tolimesnius dalininkų bandymus. Hitleris, vis dėlto, yra ištikimesnis sąjungininkas, negu Daladier su Litvinovu. Tą patys čekai mato.

VENGRŲ — LENKŲ BICIULYSTĖ

Lenkų užsienių reikalų ministrija išvystė labai didelę akciją Cekoslovakijos dalybose. Lenkai nesitinkina Tešeno sričių prisijungimu. Jie palaiko vengrų reikalavimus, nes nori turėti bendrą sieną tiek prekybos santykiams pietoti tiek ir dėl Strafoginių sumėtimų Taigi, lenkai reikalauja, kad vengrams būtų atiduoti visi Ukrainai gyvenantys Karpatuose. Lenkai nori, kad 40 milijonų Ukrainų būtų ir išdalinti daugelį valstybių, nes ir lenkai yra paverę jų 5 milijonus, ir bijo sukiliimo.

Hitlerio planai

Bet šito kaip tik nenori Hitleris. Hitlerio knygoje «Mein Kampf» (Mano kovą) yra parašyta, kad Vokietijos ateitis yra Ukrainoje. Vokietija nori paimti savo globon Cekoslovakiją, atsisto ti tvirtai čekams priklausančioje Ukrainos dalyje ir paskui siekti visų 40 milijonų ukrainų valstybės atstatymo, kuri būtų Vokietijos kontrolije. Tauti su pranta lenkai su vengrais, ir siekia greičiau ukrainus prijungti Vengrijai. Hitleris turi daug simpatijų ukrainų tautoje. I jį jie žiūri, kaip į išlavinkoją iš priespaudos. Ukrainai jau užsiėmę nacionalsocializmu. Dėl jų Hitleriui gali tekti susiremti ir su Rusija kuri paveręsi didžiausią Ukrainų tautos dalį. Prieš 3 savaites kilęs Kijeve bruzdėjimas turi enryšio tarp pat su šiais įvykiais. Tačiau Ukraina dar nėra Hitlerio planų galas. Hitleris siekia valdyti visą vidurinę Europą ir laikyti savo ne gemonijoje visus Balkanus. Pirmoj eilėj jau rūpi Rumunija. Ukrainos derlingiausias pasaulio juodžemis turės duoti Vokietijai duonos, o Rumunijos naftos šaltiniai — Vokietijos automobiliams ir pramonėj gazolino. Tiesioginiai pavojus dabar yra Rumunijai. Dėl to Rumunijos karalius Karolis ateina į mėnesį vykę Londoną tartis su anglų vyriausybe. Eina gandai, kad, norėdami išgelbėti savo naftos šaltinius, kurie yra turtingiausi Europoje, rumunai juos perleis eksploatuoti anglams. Tada, be abejonės, Hitleriui bus sunkiau — susirokuoti su Rumunija.

Sį sekmadienį, spalio m. 23 d.,

Pamaldos bus:

VILLA ZELINOJ

Sv. Mijšios 8 val. ryto.

Mokyklų mokiniams. Sventų Mišių metu ir bendra Ljet. Katalikų Moterų Draugijos narių Sv. Komunija. Išpažinties galima prieti vakare po ražandinių pamaldų arba sekmadienio rytą.

Suma vienuoliktą valandą

Vakarines pamaldos ir ražandius

— 6 val. vakaro.

Kitą šeštadienį, spalio m. 29 d.,

Kristaus Valdovo šventės išvakarėse, 7

val. vakaro vakarines pamaldos bus

prie išstatyto Sventiausio Sakramento.

Bus ir pamokslas.

Sv. Antano do Pary bažnyčioj su-

ma 11 val.

VILLA ANASTAZIJOS lietuviams

pamaldos pasiaua aštuntą val. ryto vengrų kopyčioj.

SI ŠESTADENI BŪS SLIUBAS:

Jono Baltaduonio su Pole Valjukevičiūtė.

EVANGELIJA XX SEKMADIENIUI

PO SEKMINIUI

Jono 4, 46 — 53.

Anuo metu: Jezus vėl atėjo į Galiliejos Kaną, kur vandenį buvo paveręs vynu. Buvo tenai vienas karaliaus valdininkas, kurio sūnus sirgo Kaparnaume. Tas, išgirdęs, kad Jezus atėina iš Judiejos į Galilėją, nuėjo pas jį ir prašė jį ateiti ir pagdyti jo sūnų, kurs buvo marnuamas. Tuomet Jezus jam tarė: Jei jūs nematote ženklų ir stebuklų jās netikite. Vaidininkas jam atsakė: Viešpatie, atėik pirma, nekalp mano sūnus numirs. Jezus jam tarė: Elk, tavo sūnus gyvas. Zmogus įtikėjo žodžiams, kuriuos jam pasakė Jezus, ir išėjo. Jį jau pareinanti pasitiko tarnai ir pranešė jam, sakydami kad jo sūnus gyvas. Jis tat paklausė juos apie valandą kurią jam pasidarė geriau. Jie atsakė: Vakar septintą valandą liovėsi kietys jį drovus. Tuomet tėvas suprato kad tai buvo ta valanda, kurią Jezus jam tarė: Tavo sūnus gyvas. Ir įtikėjo jis tata ir visi jo namai.

Palestinoje

Kaip mes pereitą savaitę esame speja, įvykiai Palestinoje tikrai lėjo į tragišką kelią. Arabų maistinkai atyrai suklio prieš anglus. Pačioje Jeruzalėje jie užėmė senąjį miestą ir ten įsistiprino. Anglų komandaras skubiai šaukėsi pagalbos ir sustiprinti kariuomenės būriai štuavo sukilėlių užimtą Jeruzalės dalį, tačiau be pasėkų. Kovos eina kiekviename name, ir labai kruvinos. Iš visų pusių girdėti šūviai. Aukų skaičius kolkas nežinomas. Iš anglų pusės tą miesto dalį puola daugiau 3000 karių, neskaitant stiprios sargybos gretimos gatvėse.

JERUZALE PAĖMĖ

Anglų kariuomenė Jeruzalės senąjį miestą iš arabų atsėmė. Dabar vyksta baudžiamoji ekspedicija: kėčiami gyventojai ir dinamitu sprogdinami namai, iš kurių buvo atšaudyta ir kurie priklauso arabų sukilėliams.

ISIDEMĖKITE VISI!

Spalių mėn. 22 diena, šeštadieni, ivyks visu seniai laukiamas B. L. O. CENTRO viešas

VAKARAS

RUA DA GRAÇA 608 -- LUSO-BRASILEIRO SALĖJE.

Bus suvaidinta graži istorinė 4 veiksmy drama «Aušros Sūnus», dalyvaujanč geriausiems Kolonijos artistam. Po vaidinimų šokiai iki 4 val. sekmadienio ryto. Pradžia 20 valanda. Išgykite bilietus iš anksto: šviesos ir Aido redakcijose, pas Valdybos narius ir pas įgaliotinius visuose rajonuose.

RENGĖJAI

Mano pastabos MISIŲ SEKMADIENIS

„Sudetai“ Anglijoje...

PONAS REDAKTORIAU,

Neatsisakykite patalpinti mane „šylesos“ numery dar keletą mano pastabų dėl p. ministerio J. Aukštuolio pareiškimo spaudai. Nors tuo klausimu jau esu pakankamai išsitaręs praeitose pastabose, bet kadaigi tame pareiškime yra iškeltas beveik visos mūsų Kolonijos gyvenimas visose jos veikimo srityse, ir kadangi tam pareiškimui, kurį pasiūkė „Lietuviai“ pavadinu „autoritetingu“, pridodama daug reikšmės, dargi net buvo perspausdintas Kaune išsiancinam „Pasaulio Lietuvių“, tai dar kartą noriu prie jo grįžti ir pasisakyti kitais jame iškeltais klausimais.

Visų pirma, noriu pažymėti, kad geriau į dalyką pažūrėjus, šį duota pareiškimą jokiū būdu negalima „autoritetingu“ pavadinti. Tiesa, p. ministerio, kaip tokiu, asmuo yra autoritetingas ir aš nė kiek nenoriau jo autoritetą žeminti, bet dėl pareiškimo, dėja, reikia pasakyti visai ką kita.

Sis pareiškimas nėra autoritetingas štai dėl ko:

1) jis yra ališkas ir neteisingas. Viskas ten praieškta su tiesa, ką pakankamai esu išrodęs praeituose numeruose; pirma, negu duotas spaudai, jis tapo sustatytas neprisilaikant jokių teisingumo dėsnų, dargi net pabrėžiausias teises principas „audiatur et altera pars“ yra po kojų paauštas. Teisėjas pirmiau, negu sprendimą padarys, išklauso abi priešingas puses, išklauso jų visus lūdinikus, visą klausimą išnagrinėja nuodugniai ir tik tuomet sprendžia. Priešingu atveju sprendimas neturi jokios juridinės reikšmės; bet p. ministeris pasielgė visai kitaip: jis jį sustatė taip, kaip L. Sgoa vadai diktaavo. Tur būt net Konsulate p. Polinčio tuo reikalu nepasiformavo, nes, aš tiklu, kad ten būtų davęs žinias visai kitokias, ir tokių nesąmonių savo pareiškime nebūtų gavęs; 3) jis išsina iš p. ministerio kompetencijos ribų ir pats sau prieštarauja. Sprendimą bei viešą pranešimą apie mus gali daryti tik tas, kas mus gerai pažįsta ir kas turi teises tai daryti, o šita teisė pirmiausia, be abejonės, priklauso p. Konsului, kaip Kolonijos vyriausiam šeiminkui, kuris, betgi, nuo sprendimo susilaiko, kad ne užbėgus faktams už akių, nes tuo reikalu yra atvykęs pats DULRO pirmukas p. R. Skipitis, kuris Kolonijos gyvenimą nuodugniai išstudijavęs savo sprendimą padarys. Tai gerai žinojo ir pats p. ministeris Aukštuolis, nes savo pareiškime yra pasakęs: „... jis (p. Skipitis) rimtai ir nuodugniai nagrinėja Kolonijos gyvenimą, dalyvauja posėdžiuose bei susirinkimuose ir t. t...“ Ir todėl galės padaryti tinkamą sprendimą. Jei taip, tai kam p. ministeriui reikėjo savo pranešimu užbėgti faktams už akių? Iš čia darau išvadą tokią, kad p. ministeris vienai kalba, o kitaip daro, arba pats sau prieštarauja; ir 4) jis yra parocinis šmeižtas (šūdrėk mano pastabas prašiam „šylesos“ numery), todėl toks viešas pareiškimas yra visai be vertės ir p. ministeriui jokios garbės nesudaro.

Iš to, kas pasakyta, aišku, kad p. ministerio pareiškimą jokiū būdu negalima autoritetingu pavadinti. Be reikalo mūsų „Lietuviai“ juo didžiuojasi ir visai be reikalo savo puslapiuose jį talpina, nes tuo tik p. ministeris pažemino, nors, iš kitos pusės, kalbant atvirai, padarė gerai, nes davė progos mūsų visuomenei arčiau su p. ministeriu susipažinti.

Galutinai baigsiu apie tą neleistiną ir gėdos pilną ministerio J. Aukštuolio kišimąsi į mūsų Kolonijos reikalus ir jo visiškai nevykusį Banderantės reikalų advokavimą. Kolonija padarys, ir, tiklu, jau padarė savo išvadą. Tiek jam, tiek mums, tiek pačiam Lietuvos gyvenimui būtų buvę karkas geriau, jei jis būtų šį kartą patylėjęs.

Nediplomatas SARAPAS D.

Kristus atnešė savo mokslą ne vienai kuriai nors žmonių klasei, tautai ar rasei ir ne vienam kurlam amžiniui, bet visoms tautoms ir visiems laikams. Apas talus įpareigojo eiti ir skelbti Evangeliją krikščyti, nes tik kas apsikrikščys ir įtikės, tas bus išgaunytas. Kristaus įsteigtoji Katalikų bažnyčia uolgiai vykdo patikotą jai misiją. Tūkstantai misijonierių, tiek vyrų tiek moterų, palikę savo tėviškes ir tėvynes, savo artimuosius, iš civilizuoatų kraštų išsisklaidę po dar pagontėkajį pasaulį, visuose penkjuose pasaulio kontinentuose šimtams milijonų paskendusių stabmeldžių prietaruose ir tansybėse neša tikrąjį mokslą, apšviestą, kultūrą.

Misijų darbas yra sunkus, reikalaujantis didelio heroizmo iš misijonierių, bet kartu reikalaujantis ir medžiaginių išteklių. Misijonieriai kartu su tikėjimo tiesų mokymu žmones šviečia, mokydami juos skaityti, rašyti, naudingų kasdieniniame gyvenime praktiškų darbų, naudingų mokslų, seneliaus steigta prieglauda, ligoniams—ligoninėms. Svarbu yra iš vietinių gyventojų paruošti misijonierių, mokytojų, kurie jei nevisai pavaduotų, tai bent daug gali padėti iš svetur atkeliavusiems misijonieriams. Prieglauda, ligoninių, pradžios aukštesnių ir aukštųjų mokyklų steigimas yra susijęs su didelėmis išlaidomis. Iš kur jas misijonieriai gali imti? Katalikų Baž-

nyčia primena, kad misijų reikalai nėra vien misijonierių rūpėstis, bet visų tikinčiųjų šventa pareiga. Bažnyčia įpareigoja visus katalikus sulig savo išteklių paremti medžiagiškai misijų reikalus. Todėl ir šį sekmadienį Sventasis Tėvas yra visam pasauliui paskelbęs rinkliavą misijų reikalams. Visos aukos, kurios bus šį sekmadienį surinktos bažnyčiose, jokiam kitam tikslui negali būti skiriamos, kaip tik misijų reikalams. Ir kiekvieno lietuvio yra pareiga sudėti, nors kuklią, bet Dievui malonią, auką misijų intencijai.

Bažnyčia visais laikais buvo ir yra žmonių švietėja. Jei šiandien yra žinoma apie senoj pasaulio meną, mokslą, tai tik dėka vienuolynų, kuriuose ligi šių dienų yra išsaugotos didžiosios anų laikų meno ir mokslo vertybės. Mokyklomis, tiek pradžios tiek aukštesniomis, niekas kitas per keletą šimtmečių nesurūpino, kaip Katalikų Bažnyčia. Tas pat ir šiandien. Daug spinduliuojančių mokslo židinių yra Bažnyčios žinioje ir globoje. Todėl kiekvienam, kuriam rūpi, kad šimtams milijonų būtų greičiau nunešta tikroji kultūra ir šių dienų mokslo laimėjimai, civilizacija, kad būtų išliuosuoti iš prietarų, kad suprastų savo gyvenimo prasmę ir tikslą, kad greičiau Pasaulis būtų laimėtas Kristui, negali neparemti savo aukomis ir maldomis misijų reikalų.

Gražino katalikams teises universitete

Pereitais metais vyriausybė buvo labai susiaurinusi Kauno universitete Teologijos—Filosofijos fakultetą. Jame buvo ruošiami mokytojai ir kitų gyvenimo sričių specialistai katalikų tikėjimo principų dvasioje. Dėl minėto fakulteto teisių susiaurinimo viso pasaulio lietuviai katalikai pakėlė protestą. Ypač buvo nepatenkinti Šiaurės Amerikos lietuviai.

Dabar gautomis iš Kauno žiniomis Teologijos — Filosofijos fakultetui sugrąžintos vėl visos teisės, kurias jis yra turėjęs anksčiau.

AUSTRIJOJ AREŠTUOJAMI KATALIKŲ KUNIGAI

Sios savaitės pradžioje Vienoje suareštuoti ir įkalinėti 6 katalikų kunigai. Jiems primetamas priešininasis nacionalsocialistų dekretams ir kurstymas tikinčiųjų prieš Hitlerį.

Austrijos katalikų dienos kasdienė kardinolas Innitzeris vyksta į Romą pranešti Popiežiui apie Austrijos katalikų būklę.

VOKIETIJOS ŠNIPŲ TEISMAS AMERIKOJE

Prieš pusę metų buvo susekta labai plačiai išsiskojusi vokiečių šnipų organizacija Šiaurės Amerikoje. Dabar jau prasidėjo jų teismas, kuris atidengia labai įdomių dalykų apie naujų špiunožų paslaptis. Vokiečių policija sukonsfiskavo Berlyne anglų laikraščius, kurie aprašinėja anų bylą. Matyt, teisybė akis bado.

LIETUVOS UKRAINU MEMORANDUMAS

Lietuvos ukrainų sąjunga šį trečiadienį nusijuntė Hitleriui, Chamberlainui ir Daladier memorandumą, protestuodama prieš vengrų pretenzijas į Karpatų Ukrainą.

Prancūzija ir Anglija prasiskolinusios Amerikai

Didžiojo karo metu prancūzai su angliais skolinosi daugybę dolerių karo reikalams iš Jungtinių Amerikos Valstybių. Anglija pasiskolino 5.000.000.000, o Prancūzija — 5.250.000.000. Dabar amerikiečiai nori skolą atgauti, o anglai su prancūzais nevalioja nė nuošimčius sumokėti. Jie norėtų, kad Amerika jiems karo skolas dovanotų. Sis klausimas bus gana sunku išspręsti.

Meksikoje vėl sukilimas

Iš Meksikos Ciudad Obregon praneša, kad ten vėl sukilimas. Šį kartą sukilo indėnų giminės: „yaki“ ir „mayo“. Toliau pranešama, kad valdžios karjuomenė sukiliamą numalšinusi. Kuo nepatenkinti Meksikos indėnai, nežinia; tačiau Meksika yra toks laimingas kraštas, kur kasmet būtinai privalo kas nors sukilimą surengti. Šį kartą „programa“ atlikti teko vargšams indėnams, ginkluotiems strėlėmis ir lankais.

SUGAVO TARPTAUTINIUS SMUGELNINKUS

Prancūzų kriminalinė policija Šerturgo (Cherbourg) uoste sulaukė tris rumaus, pas kuriuos dėžėse rado vieno milijono frankų vertės opiumo ir kitų nuodingų svaiginančiųjų rūkų. Rumunai norėjo išplaukti į Amerika. Tardymas parodė, kad jie yra slaptos išsiskojusios kontrabandininkų organizacijos vadai. Jie turėjo diplomatinius pasus. Iš smugelio susikrovė 80 milijonų frankų tuita.

ISPANIJOS MINERALAI VOKIETIJON

Iš Olandijos pranešama, kad per Amsterdamo uostą vežamas piritas iš nacionalistų Ispanijos Vokietijon, iš kurio ši gamins, greičiausia, nuodingas dujas.

Airija, vad. Eira, yra nepriklausoma valstybė. Tačiau Airijos šiaurėje Ulsterio grafystė dar priklauso Anglijai. Taigi, pereitą sekmadienį prie Airijos—Ulsterio sienos buvo abiejų pusių airių surengtos didžiulės demonstracijos pareikšti visų airių solidarumui. Demonstrantai reikalavo, kad jiems Angliai leistų dėtis prie Airijos. Tai savo ruošis „Sudetai“ Anglijoje. Kasin, ką j tai pasakys Chamberlainus?

Ir Kipro sala...

Kipro salos gyventojai nusijuntė prašymą Chamberlainui, kad jiems leistų dėtis prie Graikijos, nuo kurios jie buvo atskirti. Savo prašyme Kipriečiai pažymi, kad anglų vyriausybė jau 1925 metais jiems žadėjusi leisti dėtis prie savo tėvynės. Jie nurodo, kad anglų komisarai juos labai spaudžia ir nei komkiose neleidžia mokyti graikų literijos ir geografijos Kipro salos graikai prašo, kad Anglijos vyriausybė savo pažadą tesėtų.

Tai dar vieni „Sudetai“ Anglijos Imperijoje. O ji jų turi devynias galybes visuose penkjuose kontinentuose. Atrodo, jau prasideda dalybos.

ANGLIJOS KARALIUS VYKS Į AMERIKA

Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentas Rooseveltas pakvietė Anglijos karalių Jurgį VI aplankyti Ameriką. Anglijos karalius kvetimą priėmė. Amerika jau rengiasi valdovą sutikti.

DAR NUVERTINS DOLERĮ?

Eina gandai, kad Rooseveltas yra nusistatęs dar kartą nuemušti dolerio kursą, kad būtų lengviau įvykdyti jo pradėtoji „atkūtimo“ programa.

Rinkimai Belgijoje

Belgijoje įvyko sarivaldybių rinkimai. Koltas tikslus daviniai dar nežinomi, tačiau nuostabu tai, kad tvarkingi ir kultūringi belgai rinkimų metu tiek įsikaršėlavo, jog vienas liberalų prakalbininkas jaunų marksistų buvo užmuštas, o 10 kitų karštesnių liberalų partijos žmonių sužeista. Be to, Briuselyje išteptos prancūzų iškabos Spėjama, jog tai flamandų darbas.

Pirmieji rinkimų daviniai skelbia, kad esminių pakeitimų rinkimai nedavė. Katalikai ir socialistai atlaikė savo turėtąs pozicijas. Žymiai pašoko belgų fašistų, vad. reksistų, balsų skaičius, o smuko — komunistų.

SUSEKTAS ANTIFAŠISTINIS JUDEJMAS ITALIJOJE

Šiaurės Italijoje policija susekė išsiskojusią antifašistinę organizaciją, kurios vadų tarpe yra universitetų profesorių žydiškos kilmės. Judėjimą rėmusi italių žydija. Dabar fašistai reikalauja išvyti iš Italijos žydus, o sąmoka le dalyvavusius skaudžiai bausti.

Ėmė krikščyti žydai Italijoje

Musseliniai paspaudus žydus, labai padaugėjo perkrikščytų skaitėnis. Italijos vyskupai davė visiems kunigams griežtą įspėjimą gerai tokius žydus išlikti, gerai parengti, o tik tada krikščyti. Mat, manoma, jog žydai pereina katalikų tikėjimą ne iš ištikinimo, o dėl politinių bei socialinių priežasčių. Tad dabar kiekvienas kunigas, norėdamas priinai į Kat. Bažnyčią žydą, turės gauti specialų savo vyskupo leidimą.

Žydai niekad nesivaržo priemonių savo tikslui pasiekti. Jei mato naudos, prekiauja net savo religija.

IŠ LIETUVOS PADANGĖS

LIETUVA ŽIEMET RINKS
PREZIDENTĄ

Sių metų gruodžio mėn. baigiasi dabartinio prezidento kadencija. Prezidentas buvo išrinktas 1931 metais septyneriems metams. Tuo būdu žiomet turi įvykti nauji rinkimai. Jiems jau nustatyta data — 14 lapkričio. Rinkimai turės daugiau formalinės, ne esminės, reikšmės. Nėra jokios abejonės, kad prezidentu liks tas pat asmuo.

PANAIKINAMA KARO METO PADĖTIS LIETUVOJE

Jau išdirbtas įstatymo projektas, pagal kurį bus suteikta plačių teisių vidaus reikalų ministerijai ir Klaipėdos krašto gubernatoriui, o karo meto padėtis bus atšaukta.

PAVOJAUS SIGNALAS KLAIPĖDOJE

São Paulo vokiečių dienraštis praneša, kad Klaipėdos vokiškosios partijos susijungė į vieną „Einheitsliste“ — vienybės sąrašą — ir išvien visi kovosią už vokiškumą. Charakteringa, kad žinią paduoda ne iš Lietuvos, o iš atplėsto nuo Vokietijos Klaipėdos krašto...

KLAIPĖDOJ JAU RUOSIASI
RINKIMAMS

Rinkimams Klaipėdos kr. vokiečiai ruošiasi ypač atsėdę. Jie jau pradėjo agitaciją tarp savo šalininkų ir nepolitikuojančių krašto gyventojų. Einheitsliste stengiasi išaugoti partijos vienybę.

MIRTININKAS GIAKAS ATSIKĀĖ
VYR. TRIBUNOLO

Prieš kiek laiko kar. teismas už šnipinėjimą vienos svetimos valstybės naudai Giaką nuteisė mirti. Vyr. Tribunole turėjo būti dar kartą sprendžiama Giako byla, bet jis nuo jos atsikvė.

— Nežinomi piktadariai arti Klaipėdos geležinkelio stoties ant geležinkelio bėgių sukrovė akmenų krūvą. Tai jie padarė prieš greitojo traukinio atėjimą. Itarjamas vaikas, kuris tuo metu buvo arti akmenų krūvos, spėjo pabėgti.

— Lenkai tiria sąlygas statyti Klaipėdoje lentpjūvę.

DOVANOJO GYVACIU KOLEKCIJĄ
UNIVERSITETUI

Braziliijoje esančios Baltijos valstybių bičiulių d-jos vicepirmininkas p. Arnesenas Lietuvos universitetui padovanojo turtingą gyvacių kolekciją. Kolekciją sudaro 13 rūšių gyvatės.

KO NETVARKO POLICIJA, SUTVARKĖ BUVES KARYS

Vienas Lietuvos kariuomenės veteranas, apdovanotas už narsumą karyje, Minties knygyno vitrineje pastebėjo pornografišką atvirutę. Paėmęs sudraškė j gabalus, sviedė į kampa, sa kydamas: „Salin šlykštys iš Kauno. Kas gėdos neturi — gyvylis, ne žmogus“. Sumokėjo nustatytą kainą — 25 ct. ir išėjo iš knygyno.

HITLERIS ISAKINĖJA KAUNEI

Kauno vokiečiai gavo griežtą įsakymą „iš anos pusės“, kad išsikraustytų iš žydų namų.

NUOSTABUS SUSITIKIMAS

Spaudą rašo apie vieną pakaunės ūkininką, kuris išėjo į rusų kariuomenę tarnauti, paskum dingo be žinios ir dabar netikėtomis aplinkybėmis viename bačiuje atpažino atvykusį į Paryžių studijuoti savo pirmosios žmonos dukterį. Duktė taip pat Paryžiuje susituokė.

LENKAI SULAIKĖ LIETUVOS BANKO TARYBOS NARI

„Kurjer Wilenski“ praneša, kad Lentvaravo stoty lenkai buvo sulaukę buv. Liet. banko direktorių ir dabartinį banko tarybos narį Joną Masulį. Esą, jis prasilienkęs su valiutu įstatymu. J. Masulis iš Lentvaravo buvo nuvežtas į Vilnių ir pasodintas Lukiškių kalėjime. Netrukus iš kelių tūkstančių zlotų užstata J. Masulis iš kalėjimo paleistas. Kaip „K. W.“ rašo, netrukus bus išprešta, ar J. Masulis paliks Lenkijoje iki bylos, ar bus išleistas į Neprikli. Lietuvą.

— Kauno apyg. ligonių kasa Birštone baigia statyti sanatoriją, kuri ka tuos 300.000 Lt.

— Tarp Kuršėnų ir Papilės traukinys mirtinai suvažiavo Oną Gegelevičienę iš Mažučių km.

PANEMUNĖJE STATYS NAUJĄ AU-
TOBUSU STOI

Kauno burmistras prašo tarybą leisti Tilto ir Valdoto g-ųjų kampe 1938 m. skubiai įrengti miesto autobusams stovėti aikštelę už 60.000 Lt.

SVARSTYS MŪRINĖS STATYBOS
PLANA

Mūrinės statybos planas ir su juo susiję atitinkami įstatymų projektai nepoigo bus svarstomi Ministrų Tarybos. Numatoma, kad tie svarbūs įstatymai bus jau žiemet pradėti įgyvendinti.

ISTRĖMĖ TARPTAUTINI AFERISTA

1932 m. Kaune buvo suimtas pasaulinis aferistas Haimovičius, kuris, vaidindamas ūgoną, vienam Kauno žydų vietoje aukso monetų už 60.000 Lt. pardavė senų geležinių trantų dėžę. Haimovičius buvo nubaustas 6 met. s. d. kal. Dabar jis bausmę jau atliko ir per administracijos liniją išstremtas į Lenkiją.

PADIDĖJO JUDEJIMAS NEMUNO IR
RUSNĖS UPĖMIS

Pakilus šiek tiek upėse vandens horizontui, smarkiai padidėjo Nemuno ir Rusnės upėmis laivų judėjimas. Kiekvieną dieną pro Rusnės kontrolės punktą praplaukia po keliolika laivų. Daugiausia gabenama popiermalkės Tiltės, Ragainės ir Klaipėdos fabrikams. Nemažai pravežama kitos medžiagos ir gabalinių prekių, kurios daugiausia ateina į Kauną. Taip pat gyvas ir pasienio susisiekimas.

STATO DAUG KRYŽIŲ

Ivairiose krašto vietose vis daugiau pastatoma tautinio stiliaus kryžių. Jų statybai ir miško duodama lengvesnėmis sąlygomis. Švietimo Ministeris, susitaręs su Žemės ūkio Ministeriu, sutiko be varžytynių palengvintomis sąlygomis atleisti miško šalinčių valst. mergiaiū gimnazijai, Strėliūnų VVS skyriui ir Karėdams jaunlietuvių skyriui kryžiams statyti ir apvertiti.

— I Kauną atvyko 4 vokiečių komisija tartis dėl miško pirkimo.

Jieznas

LIETUS «SUTARPINO» KARVE

Turguje vienas ūkininkas pardavė karvę. Už karvę gavo 75 litus ir dar savų turėjo 20 litų. Susirado savo artimu draugu ir nuėjo į restoraną pasivašinti. Kadangi lietus ilgai lijo, tad ji vaišinosi ilgai. Kada reikėjo mokėti už vaišes pinigų, pasiūto neturėjo pinigų. Pradėjo daryti tarp sąvękratą. Vienas iš draugų, užsigavęs už kratą ir audraskytas baltinius, išrinktas nuėjo į policiją. Draugystė baigėsi piktumais. Taip ir «sutarpino» lietūs karvę.

SAVIZUDYBĖS PRIEZASTIS

Sokonių k., Jėzno valdžiaus, pasikorė A. Raškevičius. Raškevičius yra pasiturintis ūkininkų sūnus, nevedęs, apylinkės muzikantas. Nusizūdė savo lauke po obelimi dėl to, kad jau išgėdino antrą pas tėvus tarnaujančią tarnaitę. Nepakeldamas gėdos, pasikorė prikabinęs prie obelės su tokiu parašu kortelę: «Sudiev visiems! Nesutvarkiau savo kūno gėduliū, todėl praūdžiau ir sielą. Raškevičius, Antanas». Pastebėtina, kad buvo susirišęs rankas.

KAUNE SNIEGA VALYS SU
MASINOMIS

Kauno m. s-bė numato už 40.000 Lt. nupirkti sniegiui valyti mašiną. Ligi šiol Kauno gatves nuo sniego valydavo su paprastais kastuvais.

GELEZINKELIU VALDYBA PERKA
DAUG PABĖGIŲ

Siemet geležinkeliais perka net 180.000 pabėgių. Pastų valdybos reikiamas gaminama 50.000 telefonų stulpų.

— Ariogalos v., Pigainių k. pro langą bevakrienujant nušautas 47 m. ūkis. P. Minelga, o Pušaloto v., Aukštatrakių k. J. Pakevičius kirviū sukaupo savo žmoną į seserį.

— Paskutinio metu per Tiltės Panemunės tiltą vyksta dideli judėjimai. Kasdien pereina apie 9700 žmonių

— Varsūvos apyg. teismas išteino 9 «narodovcus», kovo mėn. ultimatumo dienomis organizavusius šūkius «marš na Kowno».

FIN.

Jūra ir uolos

(Vienos dienos ekskursijos į
Itanhaen (pudžial))

Santos. Kelinta diena kaitinamės karšta žiemos saule, o šūrus vandenyno vanduo jau įsūdė iki kaulų. Vienodos, kaip vandens lašai, kurorto dienose žmonės valgo, maudosi, vėl valgo ir miega. P. X. ir aš surenkam vieną dieną foto aparatus, žiūronus, sėdam į tramvajų ir važiuojam. Šį kartą į Itanhaen.

Stoty tušcia.

— Kada išeis traukinys? — klausiamo.

— 10 ir 20.

Stoties tarnautojas mums pradeda aiškinti tvarkarašį.

— Tvarkarašį parašyta, kad reikia išvažiuoti devyniais?

— Taip. Tik dabar išvažiajimo valandos pakeistos — ir parodo sienuose prikiūta lapelį. — Per upę rašomas tiltas. Štai ir dabar laukiame traukinio iš Itanhaen, bet dar nėra.

— Gal ir mūsšikis nevažiuos?

— Išvažiuot tai išvažiuos... nura-mijną mus.

— Vadinas dar turim pusantros valandos. Važiujam į miestą, — įfilmų, į paštą...

— Tik prašom, ponai, nepavėluoti. Atvykit bent 20 min. ankščiau — išpėja malonus geležinkelietis, sprendžiant iš mėlynų dėmių ant veido, buvęs angliakasy. — Braukia palubėmis su ilga šluota, apie laikrodį, tvarkaraščius...

— Kodėl?

— Mat, jei keleivių bus — traukinys gali išvykti ir ankščiau — Reikšmingai į vienas kitą pasjūrim.

— Tiek to, važiuosiu. Kad tik nereikėtų pėstiems grįžti. Panterių, be-rods, nėra — šnekamės lietuyškai.

I stoti grįžtam ankščiau. Vagonai jau stov. Keleiviai eina tiesiog į peroną, krauja bagažus, užima vietas ir šnekučiuojasi.

Atjđaro kasą. Nusiperkam antros klasės bilietus: pirmosios neparduoda. Susikramjam aparatus, susėdam, rėkom, skaitom laikraščius. Pristartina kažkoks gerasirdis brazilas ir patarija mudviem perėti į pirmosios klasės vagonus.

— Bet mūsų bilietai antrosios klasės. Pirmosios negavom — aiškijamės.

— Čia vistiek. Visi moka antrosios klasės kainą ir važiuoja pirmąja. Padėkojam ir prjeinam išvados, kad panaši tvarka reiktų įvesti visose geležinkelio linijose.

Atšnypčia garvežiukas ir, kelis kartus sušvęgęs, patraukia. Važiujam.

Pralėdam tunelį ir S. Vjente sustojam. Gatvė atbėga keletas pasivėlavusių keleivių. Palaukjam. Gret Santos pasilieką užpakaly. Dešinėje mėlynuoja Alto da Serra kalnų viršūnės. Kairėje lyguma. Ilendami tankius krūmus. Vieta žema, vietomis teikšo vanduo. Karštos pietų saulės spinduliū išauginti krūmai susipyngę sudaro ištisą neįžengiamą, žalią sieną. Kal kur kyšo palmė. Zemai tarp žolių ir šaknų spėji šaltus, juodus gyvatės šaryus. Naktimis turi blyškėioti čia vagalūmės, gal ir panteros akys... Vietomis jau ir žmogaus įsibrauta. Įkirstose vietose žaliuoja bananai. Prie krūmų prisiglaudus medinė, kiaura, be langų pastogė. Ir čia gyvena žmonės, vieni apieisti gamtos vaikai.

Krūmai retėja. Kairėje, tarpais, pasirodo baltos kopos ir mėlynas jūros ruožas. Po dvejų valandų kelionės mes išlipam Itanhaen kurorto stoty. Ilaikę, Susitekojom geriausią viešbutį ir užsakom pietus. Po gerų dešimtės minučių antstalo atsiranda krūva lėkštė, šakučių, peilių, pupų ir pora gabalų kažkokios minkštos žuvies. Sutaisę žuvį, laukiame. Ateina svyruodamas padavėjas ir... vjėką surinkęs nusinešal Pavirstam į klausukus. Bet po valandės grįžta su pilnu dubeniu apelsinų. Lupam apelsinus ir klausiam:

— Gerai. Kiek pas jus kainuoja pensionas? Mes norėtume dylesė.

— Pensionas 18 mlreisų. Trumpa konferencija su šeimjninuku. Grįžęs:

— Liuosų kambarių, tuo tarpu, nėra.

Juoklavos.

— Ponai juokais klausiat?

— Kodėl? Rimtai.

— Bet jūs juokiatės.

— Juokiamės, nes linksma. Gal čia ir juoktis negalima?

Valgom apelsinus. Po kojomis šmaikštosi katė. Pro praviras virtuvės duris matyti jų ten ištisą kolekciją.

— Čia ir žmonės kaip katės, juokų nepažįsta — pastebi p. X.

Užsimokam po 7 mlreisus ir abu sutinkam, kad tokiam kurorte greičiau dūšią išgydytum, tik jau ne kūnų.

Pajūris gražus balto smėlio. Vietomis, lyg numirėlių kaulai, kyšo šaknys, medžio nuolaužos, gal livo skenduolio paskutinės liekanos. Po kojomis šiurena vėjo pustomas smėlis. Pliazė primetyta žaliu bananu. Atėjusios karvės renkausi geresnius ir graužia. Prie kažkokios dvesenos būrys urubū. Priešnam visą arti arti jų ir nufotografuojam.

Kitoje upės pusėje "Praia de Conchas". Dideliu ir mažj uolų gabalais sugriuvę be tvarkos ant vienas kito. (Tęsinys 5 tam puslapy.)

Ištiesta ranka TĖVU DALIS VAIKU AUKLĖJIME

VYSKUPAS PRANAS BUČYS

Bedievybės centras Maskvoje, eina išvien su komunizmo tarptautinės revoliucijos centru, tikėjosi labai greitai pasguly išplėsti bedievybę ir tuo pačiu sukelti tarptautinę revoliuciją. Deja, tai tik saldžiai kartus sapnas.

Tikėjimas pasirodė už juos galingesnis, o su revoliucija ne taip lengva įsiskverbti.

Iš pradžių komunistai norėjo prieš save pritraukti tik darbininkus. Bet ir Anglijos, ir Amerikos, ir Kanados, ir kitų šalių darbininkai, net netikintieji, atsiekė su komunistais bendrą darbauti. Pavyko įsigalėti tik Ispanijos darbininkų sluoksniuose. Be abejo, komunizmas iš Ispanijos įvykių tikėjosi labai daug. Tada komunistinė Ispanija, susivienijusi su gana raudona Prancūzija, būtų galėjusi Europą spausinti iš vakarų, o Rusija iš rytų. Komunizmas būtų daug laimėjęs. Ir tos viltytys nuėjo niekais.

Kas dabar daryti? Komunistai sumanė savo tikslams panaudoti naują progą. Jie pamatė, kad daug kur yra persekiojami katalikai. Kodėl nepabandyti pareikšti katalikams užuojautos ir neištiesti jiems rankos? Juk skęstas ir už akustavo griebiasi. Deja, komunistai smarkiai suklydo. Jie pamatė, kad katalikai jiems padės ir juos pačius skęstančius išgelbės. Ir Sv. Tėvas, ir daugelio šalių vyskupai griežtai įspėjo katalikus, kad katalikams nei su komunistais, nei su nacionalistais, nei su kitokiais neiškaus plauko tipais yra nepakeliui. O tokių pasiū-

lymų komunistai buvo padarę Amerikoje, Prancūzijoje, Anglijoje ir kitur. Amerikoje Čikagos komunistų dienraštis rašė: «Komunistai kovoja už tai, kad katalikai turėtų teisę tikėti, kaip nori ir kitiems tai skelbti». Tuo tarpu Stalino atstovai Amerikoje šaukė: «Komunizmas prieštarauja religijai ir teorijoj ir praktikoje. Mes turime kovoti prieš religiją!» Kokia nesąmonė! Jūs katalikai mus grimstančius bedugnėn ištraukite ant krašto, o paskui mes jus įtumsime į bedugnę.

Tai gi, komunistai nieko nelaimėjo nė čia. Dar liko viena įsietis: laukti kol suliepsnos karas. Žinome, kad karas žmones padaro žiaurus, nepatenkintus. Tada geriausia proga sukurti revoliucinę neapykantą lengvais pažadais, nes žmogaus protas neišsiblaivęs nuo parako ir dūmų, neatskiria tiesos nuo melo.

Štai, rugpjūčio pabaigoje Paryžiuje komunistų atstovai nutarė viešai dėstis tautos apatėlis, o slapta karo ugnį kurstyti, kad vėliau sau panaudotų gerą progą.

Komunistai esą įsitikinę, kad taikos metu jų planai eina vėjais. Mat, komunizmas per dvidešimt metų spėjo Rusijoje parodyti savo tikrąjį veidą, kuriuo ne tik niekas nesizavi, bet biau rįsi. Perdaug dvokia rojus oras, kad žmonės ten kreiptų savo dėmesį. Tad beliko naudotis panika.

Komunizmo dvasios yra ir Lietuvos darbininkijoje. Oficialiai Rusija atsisakė remti Lietuvos komunistus, nes jie esą žydo Trockio šalininkai.

1. MŪSU LAIKU KLAIDOS

Ivairiais laikais įvairios klaidos slėgė žmonių visuomenę. Senovėje stambeldystė buvo tokia visuotina klaida, kurią beveik visi žmonės garbindavo, skatydami, kad ji naujausia pažanga. Vėlesniais laikais apie XV ir XVI šimtmetį žmonės manė, kad esą raganaų ir raganių, kurie stipriomis negamtinėmis priemonėmis kenkia pavieniems žmonėms ir visuomenei. Tos klaidos apimtį miestai ir sodžiai ieškodavo raganaų ir raganių, kurie davė radę, ir ne vieną įtartą asmenį nuskandino arba sudegino. Mūsų laikai yra toki jau, kaip ir senovė. Ir jie taip pat turi savo žalingų klaidų.

Štai, mes džiaugiamės ir didžiuojamės, kad mokslas yra stiprus, kad daug įvairių mašinių turi išradęs, kad pilna visokių mokyklų. Begarbiudami mokslą, imamų tikėti, būk vienas proto apšvietimas visą žmogų pataiso ir padaro gerą visais žvilgsniais. Todėl visos mūsų laikų mokyklos to vieno težiuri, kad vaikų galvas prikimtų įvairių žinių ir išmokytų naudotis žiniomis, o būdo ugdymu visai mokyklos nesirūpina: nė pradines, nė aukštesnėses, nė aukštąsias. Tai yra mūsų laikų klaida. Ją turi žinoti tėvai, leidžiantieji vaikus į mokyklas. Ją jie turi ir atitaisyti, papildydami mokyklos darbą.

2. BŪDO NUSTATYMAS

Nors didžiausios ir garsiausios būva mokyklos, bet jų programose neesit kalbama apie mokinių būdo sutvarkymą. Žmogaus vertė pareina nuo jo būdo, o būdą sudaro įpročiai. Keno daug gerų įpročių, to geras būdas ir tas naudingas žmogus. Keno daug blogų įpročių, to blogas būdas ir tas esti nenau dingas ir dažniausiai nelaimingas.

Vidurtiškam padoriam žmogui reikia turėti šitie šeši geri įpročiai: 1 teisingumas, 2 darbštumas, 3 mokėjimas susivaldyti, 4 drąsa, 5 mandagumas, 6 maldingumas.

Teisingas žmogus esti zodžiais ir darba. Teisingas žmogus nevagia, neskriaudžia kitų, nedaro artimui to, ko nenorėtų pritirti iš kitų. Jis eina savo pareigas sąžiningai, pirkliaudamas nesuka. Tai vis yra teisingumas darba. Zodžių teisingumas pasirodžia kalboje, kad žmogus nemeluoja, pažadėjimą išpildo, kitų neteisingai neapkalba. Teisingumas yra visų dorybių pagrindas. Net ir stambeldžiai supradašo šios dorybės reikala.

Darbštumas yra žmogaus turto ir laimės šaltinis. Dirbtuvų sąvininkai nedoyanai moka algas darbininkams, nes žino, kad darbininkas pagamina tiek pinigų, kiek išneša jo alga. Vienas tėvas pasakė savo sūniui, kad jam pavestose žemėje esą sidabro, tik reikia jį iškast. Sūnus giliai išknaisė visą dirvą: sidabro puodo nerado,

bet iškasta išjudinta žemė buvo labai derlinga ir sūniui davė pelno daugiau, negu vertas sidabrinų pinigų. Šita pasaka parodo, kaip darbas gamina turta. Darbštus žmogus yra nepriklausomas nuo kitų malonės: jis nežidri kitiem j rankas, tykodamas dovanos. Jis židri j savo rankas ir jos jam uždriba kiek reikia ir dargi viršaus.

Svarbusis dalykas yra mokėjimas susivaldyti. Sykštuoliai nelaimingi dėl to, kad jie nesuvaldo savo godumo. Girtuokliai nelaimingi, kad nesuvaldo savo širdies, linkusios į deginti. Paleistuviai nelaimingi, kad nesuvaldo savo žemųjų geidulių. Pikėturios nelaimingi, kad nesuvaldo savo rūstybės. Kai susiejna viename žmoguje keletas nevaldomų geidulių, sakysime, tingėjimas, godumas ir rūstybė, tai žmogus virsta galvažudžiu. Tai gi, be galo svarbus dalykas yra savo geidulių valdymas. Veikia pasakysiu, kaip jį daromas. Tuo tarpu primenu, kad kiekvienam reikia drąsos, nes nė vienas žmogus negyvena keletos dešimčių metų nepatekęs j pavojų, iš kurio j išgelbsti tik drąsa. Drąsos reikia ypatingai tiems, kuriems skirta padaryti nepaprastų didelių darbų ir nuopelnų. Pagalios, drąsos reikia ir tam, kad neužsigyvas savo įsitikimam. Krikščionybė išaugo didi galinga ir garbinga savo kankinių drąsa. Drąsus buvo ir lietuviai tais laikais, kada jų kunigaikščiai valdė žemes tarp Baltijos bei Juodosios jūros ir Maskvos.

Mandagumas švelnina drąsą, darbštumą ir teisingumą, pridėdamas meilės prie jų visų. Jis visuomet esti išvien su mokėjimu valdyti, užleis artimui pirmą, patogesnę ar garbingesnę vietą. Kaip saulė pagražina pievas ir laukus, taip mandagumas papuošia žmogaus gyvenimą. Yra įgimto mandagumo, žinančio žmonių sugyvenimo taisyklės, vadinamo etiketu. Antrasis mandagumas yra tiek geresnis už pirmąjį, kiek žvilgančiai nulyginta užuolenta už to paties ažuolo nelygintą lentą. Yra ir veidmainiogo etiketo žinojimo be meilės ir susivaldymo, ir tas nėra mandagumas.

(Bus daugiau.)

GARIMPEIRO LAIMĖ

Minna Geraes estade, Abnetė zono je neseniai vienas garimpeiras rado didžiulį deimantą, kuris svėrė nešifuotas 750 karatų. Deimantą jis pardavė už 280 kontų. Kol nešifuotas, jis yra didžiausias deimantas pasauly. Brazilijos prezidento garbei, šį deimantą jo savininkas pavadino «Gotulio Vargas». Kai jį nušifuos, bus ketvirtas savo didumu. Didžiausias pasaulio deimantas vadinasi Culinan I arba «Afrikos Zvaigždė», svėria 518,5 karatų ir yra britų karaliaus vainike.

Vai, lékite, dainos!

Per tamsią naktelę

Per tamsią naktelę,	Gromatėlę skaito
Net iki gaidelių,	Ir seselę mini.
Du broliuku sakaliuku	Vai dėl ko, dėl ko seselė,
Ankeo krėslė sėdi.	Tu mūs neaplankai?

Aukso krėslė sėdi,	Ar žirgų neturi?
Gromatėlę rašo,	Ar keljo nežinai?
O šis trečias broliukėlis	Ar dėl savo didžių vargų
Gromatėlę skato.	Mūsų neaplankai?

Ir žirgelius turiu
 Ir kelelj žinau,
 Tik dėl savo didžių vargų
 Jūsų neaplankau.

„Ka jaunuolis turi žinoti apie karą“

Londono katalik išėjo iš spaudos knyga, pavadinta: „Ka jaunuolis turi žinoti apie karą“. Knygos autorius, Haroldas Rolandas Šapiro, įžangoje rašo:

„Jūs patiekate klauimus, o atsakymus gauname iš tų, kurie jau seniai numirė arba kurie dar tebegyvena kaip karo invalidai“. Tie gi atsakymai yra brutaliai ir net ciniška! tiesūs ir atvirai. Štai keletas pavyzdžių:

K l a u s i m a s. «Ka turin daryti, jeigu priešas įsmeigta j mane durtuvą ir nebepajėgia jo iškart atgal ištraukti?»

A t s a k y m a s. «Kada durtuvą įsmeigta j kūną, oda ir raumenys taip suspaudžia plieną, kad jam atgal ištraukti reikia nemažą pastangą. Jei-

gu jūs nuo baisaus skausmo dar nebūsite netekę sąmonės, paprašykite priešą pakreipti durtuvą j kairę. Po to jį ištraukti jau nebebus sunku». (Hughes and Bank: «Karinė chirurgija priešakinėse pozicijose»).

K l a u s i m a s. «Kodėl ligoninių apyskaitose pažymėtas, palyginti, nedidelis skaičius sužeidimų durtuvu?»

A t s a k y m a s. «Durtuvais sužeidžiama labai daug, t čiau sužeistie j retai tepatenka j ligonines. Durtuvu padaryta žaizda yra plėtinė... Žmogus gauna durtuvo smūgį j vidurjus, ir gydytojas jį gabena j ligoninę, bet daugumoje atsitikimų tokte sužeistie tenai nepatenka, nes miršta pakeliui». (Majoras Breweriis, Amerikos armijos chirurgas).

K l a u s i m a s. «Kas gali su manimi atsitiikti, jeigu j plaučius pateks kokių nors dujų?»

A t s a k y m a s. «Tokiu atsitikimu vienintelis būdas išvengti mirties — kno greičiausiai nuleisti kraują arba kvėpuoti deguonį po dvidešimt litrų j dieną. Taip daryti keturias dienas be paliovos».

K l a u s i m a s. «Kas mane laukia, jeigu būsiu sužeistas?»

A t s a k y m a s. «Jūs galite būti gyvas palaidotas apkasuose. Jūs galite sušalti arba numirti badu arba troškuliu. Jums gali nušalti kojos, ir jos nukris jums kartu su batais. Jūs galite būti gyvas palaidotas. Jūs galite susirgi, išieiti iš proto, pirma, negu jus nogabens j ligoninę». (Kraillis: «Me-

chunįskasis karas»).

K l a u s i m a s. «Kas gali atsitikti, jeigu aš smogsiu durtuvu priešai j veidą?»

A t s a k y m a s. «Jūs gali staugi pagauti isterijos priepuolį, arba jūsų veido raumenys pradės spazmiškai trukėjoti». (Majoras Tomas Salmonas).

Deja, jaunuoliai tų šalių, nuo kurių karas ar taika priklauso, įpratinti židreiti j tą Dievo rykštę kaip j malonę ir džiaugsmo eklidiną žaidimą...

O VILNIAUS NEPAMIRŠK, LIETUVI!

JŪRA IR UOLOS

(Atkelta iš trečio puslapio.)

Kaip prisėta. Atrodo legendarinis milžinas nušiuo jais čia išbėgęs. Prie akmenų prilipę krtauklės ir su jais suaugusios. Jokia jėga neatkrapštysi jas nuo gimtojo lizdo. Zvejai paėmę akmenį sudaužo kinutę ir jo ramų jaunų paukūjų svit cseškerės. Tarp uolų drėgname smėlyje laksto didžiuliai nuodiję vorai — mirtis. Ir kažin ko čia daugiau: akmenų ar vorų.

— Atsargiai, vorai! — šaukiame vienas kitam ir šokam per uolas.

Zmogų pamatę, žepiasi: mirtinai jėga duota jiems ne žudyti, bet tik atsiginti.

Ipvkusios jūros bangos didžiule jėga šoka į uolas, taškosi, putoja. Kriočia. Paskui glebesčiuojasi ir žaidžia. Taip kasdien ir per amžius. Mes ateinam ir nueinam, o milžiniškos gamtos jėgos, lyg žmonių troškimai, amžinos ir vis tos pačios.

Lygiai taip daužėsi neramus vanduo, kada čia sėdėjo laukiniai indėnai kada pirmojo baltojo žmogaus žvilgsnis smūgo į mėlynas erdves, kur jo gimtasis kraštas, tėvų žemė. Lygiai taip jos daužėsi dar daug, daug amžių, kuomet apie mus ir atėjimas bus jau išdiles. Pasaulio kūrinų harmonija žavėjo ir žavės kiekvieną, kurio širdyje likęs bent krislelis jausmo. Gamtos simfonija — Dievo žodis: ji lygiai suprantama tiek išsilavinusiam, tiek ir bemokslui.

Ant didžiulio akmens atėjusios meškerioja vasarotojas.

— Kaip sekasi? — klausiam.
— Slandien blogai.
— Tur būt, vandenyno bangos perstiprios?

— Ne. Dabar atoslūgis. Jūros vanduo traukiasi nuo krantų, o su juo ir didžiosios žuvys. Meškerioti reikia potyūnio metu.

Veria ant kabliuko minkštakūnius, išlaptus iš krauklių, ir meta į bangas.

Netoli didelis uolų kauburyš. Viršuj akmuo panašus į lovą — "Cama Padre Anchieta". Žmonių padaviniais čia nakvojęs vienas pirmųjų Brazilijos apaštalu, Anchieta.

Grįžtam. Lėtai žingsniuojam per miestelį, per nešvarias duobėtas gatvės, pro niūrius namus, tarp kurių įsispraudus viena kita švari vilia, lyg gulbės purvinų žvirblių būryje. Skaičiuojam, kiek vandens nutekės, kol visa tai pavirs pirmosios rūšies kuroitu.

Stotyje keleiviai jau renkasi. Atpuškėta traukinėlis ir, triukšmingai pravažiavęs peroną, įsuka į šoninį kelią. Čia prisijungta prekinų vagonų su bananais. Paskui sustoja už gero puskilometro nuo stoties. Keleiviai tekinį skuba per laukus užimti vietas. Kuomet visi jau patogiai susėdę, traukinys pasijudina ir pravažiuoja prie perono. Dabar jlipa paskutiniai keleiviai: siuntiniai, bagažas ir paštas. Važiuojam atgal. Artėja vakaras. Pradedą tenėti. Juodi krūmai, lyg šešėliai, artinasi ir bėga pro šalį. Kairėje į dangų šauja eilė žiburių, kaip karolių — anglių Light'ės hidroelektrinė stotis. Žemumos vystosi į rūka. Kai kur tamsoje žiuruoja laužas. Žmonės grįžta iš laukų. Su temsta visai. Iš nakties išsineria Santos žiburiai. Gerą galą geležinkelio linija išleista greta tramvajaus bėgių. Pasitako, kad ta pačia kryptimi važiuoja ir bondė. Prasideda lenktynės: tramvajaus ir traukinio — ežio ir lapės. Greitis abiejų vienodas. I S. Vicente dėl to atvažiuovom kiek per anksti. Palaukiame. Išlipam Santos stoty. Gatvėmis bėria automobiliai, namuose dega šviesos. Žmonės vakarieniauja, o ten už 50 km., juodas vanduo glebesčiuojasi su šlapiomis pakraščio uolomis, ant kurių laksto juodi vorai...

DARŽAI VISIEMS

Netoli geležinkelio stoties Carvalho de Araujo ir 800 metrų nuo stoties Ferraz de Vasconcelos, Central do Brasil suburbio ruože, parduodama žemė daržams ir mažiems ūkiams, apaugusi gerų miškų ir išvagota tyro vandens upelių, tik nuo 300 iki 400 reisu už metrą. Ant žemės ištaisyti geri keliai, klimatas sveikas, žemės rūšis gera ir netoli geležinkelio stoties. Žemės sklypai nuo 10.000 kv. metrų po 50\$000. Turime dar mažus sklypus prie stoties, kurių mėnesinis mokesimas nuo 80\$000 be palūkanų ir įnašų. Šių žemių nuosavybė yra: Companhia de Agricultura Imigração e Colonização. Pardavimų raštinė: Rua São Bento 17, Tel. 2-7549 — Garcia. Vietoje teirautis sekmadieniais krautuvėje prieš stotį Carvalho de Araujo arba Lageado Velho pas Juvenal Kiriten.

SIUVYKLA "ESTAN"

STASIO ŠLIKTOS

Gerai žinoma visiems lietuviams

RUA DA CONCEIÇÃO 79-A,

Fone: 4-1940 (prie pat stoties

Luz) atidarė naują skyrių —

antra siūvyklą, Braz rajone,

prie stoties Norte ir Braz.

Rua Dr. Almeida Lima, 19

Dr. A. Candia ir M. Cogano

LABORATORIJA

MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS:

Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapimo ir išmatų.

RUA BARÃO DE ITAPETININGA, 242 3-as aukštas.

Priėmimo valandos nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniais 10—12.

Dr. Adolpho Taubkîn

ADVOCATAS

[Diplomuotas São Paulo fakulteto]
Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.
u 6: Rua Direita Nr. 36, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-4214.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.
Kalba lietuviškai.

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS [Visose stadijose — aštrus ir kroniškas.] SIFILIS.

Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniais 10 — 12.

RUA BARÃO DE ITAPETININGA 242, 3 aukštas Telef. 4-0218.

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Dr. S. Meitín

DIPLOMUOTAS VOHETIJOJ IR RIO UNIVERSITETO.

Priima: vidurinių veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val. vak.

Kalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETININGA 139 (senas 37-a) salės 8 ir 9

Tel. 4-0715.

IŠ LIETUVOS

DVI MOKYKLOS RUOS MISKININKUS

Isteigus miškininkystės skyrių Dotnuvos žemės ūkio akademijoje paraleliai veiks ir Alytaus miškų mokykla, kuri taip pat ruoš girtoinkus, nes dabar, prisidėjęs 100 naujų girtoinkų, laukiama didelės jų trūkumas. Vėliau Alytaus mokykla, kaip girdėti, ruoš specialistus eiguilus.

I PALANGA SKRAIDO JAU DU

LĖKTUVAI

I Kauną atsikrdo ir antrasis ori-no susisiekimo lėktavas. Lėktuvai pa krikštinti: vienas Dariaus vardu, antras Girėno. Vieno krikštątevisi min. pirm. Mironas ir p. Stanišauskienė, antrojo — prof. Zemaitis ir p. Gustaitienė.

KAUNO MIESTO TVARKYMO DARBAI

Siuo metu visu intensyvumu bitukuojamas Vytauto prospektas ir Kipro Petrausko g-vės dalis ties s-bės namais Zaliakalny. Sančiuose skersai miestą vedamas didelis lietaus kanalas. Baigiama tašytais akmenimis grįsti Aleksoto g-vė, kuri ties Vytauto D. bažnyčia praplatiata ir vienu metru išpliant pnaukštinta. Taip pat grindimo darbai varomi Karo Ligoninės ir Algirdo gatvėse. Pastarąja norima padaryti privažiavimą iš Savanorių prospekto į stoties naujų kitių rajoną.

KAUNE SIAURINAMAS NEMUNAS

Gilinant vagą laivams, Nemuno upė ties Kaunu specialiomis būnomis perpus susiaurinta. Dabar būnos statomos priešais Vytauto bažnyčią.

KITAMET ALYTUJE BUS DAINU

SVENTĖ

Iš Muzikų Draugijos patirta, kad 1939 m. Alytuje rengiama rajoninė dainų šventė, kurioje be Pietų Lietuvos chorų dalyvaus ir kitų Lietuvos dalių dainininkai.

KARO MUZIEJŲ PAKABINS MIRU-

SIUJU LENTAS

Karo Muziejaus mirusiųjų kriptos lubos ir sienos apklojamos juodoju marmuru. Čia ant sienų bus pakabinotos 8 balto marmuro lentos su žuvusių už Laisvę karių pavardėmis. Kripta bus atidaryta lapkričio 23 d.

AMERIKIECIO STATYTA MOKYKLA

LIETUVOJE

Lietuvoje yra viena mokykla, kuri savo originalumu išsiskiria iš kitų mokyklų tarpo. Tą mokyklą savo lėšomis pastatė savo gimtajame kaime Kurnėnuose, Alytaus apskrity, Amerikos lietuvis Laurynas Radziukynas. Muro mokyklą amerikoniško pavyzdžio pastatyta pagal jos fondatoriaus L. Radziukyno duotą planą.

Langai, durys, stiklai, grindys, centrinio šildymo įrenginiai bei visi sanitariniai prietaisai atvežti iš Amerikos. Taip pat iš Amerikos atvešti mokymams suolai bei rašomscios lentos. Greta mokyklos iškastas artezinis šulinys, pompuoja vėjo turbina (taip pat amerikoniška). Grindys pu-rūy ir koridoriuose — tam tikrų plytelių, klasėse ir gyvenamuose kambariuose — amerikoniško klero. Langai pakeliami, vasarą išimami. Mokyklos statybą kaštavo Radziukynui apie 70.000 litų, ir 10.705 litas darbams užbaigti pridėjo Alytaus apskrities savivaldybė.

Kurnėnų mokyklos pastatymu Ra dziukynas pasistatė sau gražų paminklą

— V. D. Kult. Muziejaus priešais skyrinus muziejninkas P. Kulikauskas, Svietimo Ministerijos siunčiamas į užsienį proistorės mokslų studijuoti, netrukus išvyksta į Karaliaučių.

KAS SKAITO SPAUDA —

VEJO NEGAUDO!

SÃO PAULO LIETUVIŲ KRONIKA

IR VĖL NAUJAS KAPAS

Pradžius šeštadienį villabeliečius sukrėtė nelaukta žinia: mirė dar jauna lietuvaitė, vos 16 metų amžiaus, Elena Žilinskaitė.

Velionė tarnavo mieste. Seimininkams išvyžavus 10 dienų į Santos, parėjo namo, Villa Belon, penktadienio vakarą. Namie nieko daugiau nebuvo. Motina irgi tarnauja. Su ja ir kita užrašė sesutė.

Vakare gaminosi su vakarienės. Eidama gulti, neužgesino degančių anglių, bet ant jos dar puodą su anglimis uždėjo, manydama, kad esančios žarijos užduos. Bet atsitiko priešingai. Užsidegė puode esančios anglys. Bet tuomet a. a. Elenutė jau miegojo. Langams sandarai uždaryti esant, kambary prisirinko daug smalkių su pavojinguoju anglies dvideginiu. Nuo anglies dvideginio ir mirė. Rytą, kai buvo atplėsti langai, Elena jau buvo rasta negyva.

Sekmadienį, pirmą val. popiet, kelių šimtų žmonių procesija, ypač gausu buvo jaunimo, velionę lydėjo į São Caetano kapus. Kapuose atsiveikėjimo žodį pasakė kun. Ragažinskas. Suskambėjo Viešpaties angelas ir po to supylė kapą papuoštą vainikais bei gėlėmis, apalstytą arčiau, pažistamųjų ir draugų asaromis.

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOTERŲ

DRAUGIJOS BRAZILIJOSJ narių susirinkimas šaukiamas šį sekmadienį spalio m. 23 d., Vila Belos mokykloje.

Susirinkimo pradžią antrą val. popiet. Bus svarstomi svarbūs reikalai. Narėms dalyvavimas yra būtinas. Ten pat bus galima ir nario mokėstis sumokėti. Kitą sekmadienį, spalio m. 30 d., numatyta sušaukti Mokoje Lietuvos katalikų Moterų Draugijos susirinkimą Mokoje. Mokietės, dalyvaukite!

BENDRUOMENĖS VALDYBOS posėdis

23 d. spalio pusiau septintą val. vakaro klebonijoje.

PIGUS IR SAŽINGAS DARBAS LIETUVIO A. NIZEVICIAUS

SIŪVYKLOJ **Marijampolė**

RUA TAQUARY 92.

Lietuviai, visumet palaikykite lietuvius!

JAUNIMO POPIETIS Villa Zelinos ir apylinkės jaunimo tarpe randa didelio patarimo. Taip pat bus ir šį sekmadienį. Tarp kitų įdomių programos punktų bus pradedamas žaisti krepšinis. Atkėtė jau išlygiuta ir reikalingi žaidimui įrankiai jau įsigyti. Šis žaidimas tinka ir vyrams ir mergaitėms. Norintieji dalyvauti krepšinio žaidime privalo atvykti į popietį ir įrašyti į krepšinio komandą.

Pradžią 2 val...

LIETUVIŲ JAUNIMO SĖGOS BRAZILIJOSJ "VVICIAI" susirinkimas šaukiamas

kitą sekmadienį, Villa Zelinoj. Susirinkimo vieta ir valanda tiksliai bus pranešta kitame "Sviesos" nr.

KATALIKAI TĖVAI, ATKREIPKIT

DĖMESI!

Pradžius sekmadienį Villa Bellos mokyklos mokytojas ir skautų vadovas p. Pažėra su grupe skautų buvo nuvažiavęs į Santos. Ekskursijos dalyviai daugumoj buvo katalikų tėvų vaikai. Tačiau ekskursijos vadovas nerado reikalo, nors ir ekskursantams prašant, nuvesti jų bažnyčion, kad galėtų kiekvienam katalikui šventą dieną privaloma pareigą atlikti — išklausti šventų mišijų. Reikia pažymėti, kad tai įvyksta jau nebe pirmą kartą. Ką tuomet gali reikėti tikybos mokytojo aiškinimas mokykloje apie privalomą šventadienio Mišijų išklauyimą, jei kitas tų mokinių mokytojas taip elgiasi ir net nesudaro sąlygų kiti šventai pareigai atlikti? Katalikų tėvų vaikų auklėtojas to nepaisyti negali. Apgailėtina, kad nekaltą mokinių pamaldų metų šaukiamos skautų sueigos. Kodėl tą valandą šaukti sueigas, bet ne kitą?

Iš viso to katalikams tėvams teks padaryti viena išvada — neleisti savo vaikams dalyvauti skautų organizacijoje, jei jos vadai ir toliau taip elgiasi. Kun. P. Ragažinskas Kolonijos Kapeljonas.

LIETUVISKIAUSIA VILLA

Sulig surinktų statistikos duomenų, Villa Zelina yra lietuviškiausia villa. Daugiau penkiasdešimtys nuošimčių visų namų šeimininkų yra lietuviai. Daug lietuvių iš miesto yra tik užsirikusių žemės, kurie netrukus irgi statys sau namelius. Šios vilos lietuviams kultūriniam reikalams būtina yra turėti salę ir mokykla.

"DIPLOMATAS" AUKŠTUOLIS TOLIAU TAUŠKIA NIEKUS

Jo didenybė „diplomatas“ Aukštuolis, kurį Amerikos melagių klūbas žada išrinkti savo garbės pirmininku ligi plikos galvos, savo išmanymo „perlus“ dar kartą pažėrė. Šį sykį per DULR-o žmonių leidžiamą „Pasaulio Lietuvį“ kad viso pasaulio lietuviai žinotų, jog gausingiausia pas mus organizacija yra Lietuvos Sąjunga Brazilijoje, jog geriausi patriotai yra plekškaitininkai ir Tauragės banko žvejai, jog Centrą sudaro keli vos užgimę vaikai ir t. t. ir t. t.

Neužmiršta pasigirti, kaip jį São Paulo lietuviai iškilmingai sutikė ir vaišinę. Asilai sanpauliškiai, aišku! Dabar visi rengiasi Jo didenybę Banderantės nepaprastą ir įgaliautą melagį dar iškilmingiau sutikti. Daugelis jau ir klausinių po tuziną nusipirko...

Reikia manyti, „Pasaulio Lietuvos“ Kaune turės nepaprastą pasisekimą, nes su rudeniu Lietuvoje atidaromas pliotų sezonas.

Geriausios kloties kauniškjo „Kun taplio“ konkurentui!

A l b e.

SUSILAIKYKITE NUO ĖMIMO KARDNETU, kam jų būtina nereikia.

Kokia tvarka jos bus galima ateityje išsiimti, informuosime per „Sviesą“.

DARBININKAI GINA SAVO TEISES

Yra išleistas įstatymas, kad atleidžiant iš fabriko darbininką turi būti sumokėta į priekį už tlek mėnesių, kiek metų darbininkas yra išdirbęs fabrike. Tačiau kai kurie fabriku savininkai šito įstatymo nesilaiko. Jų tarpe ir vienas São Caetano fabrikas, iš kur atleista nemaža ir lietuvių. Darbininkai už savo teises savo atstovus nusiuntė į Rio de Janeiro Darbo Ministerijon, kurioje atstovos šjoms dienomis atvyko į São Paule išspręsti dalykų vietoje.

TAI BENT GYVENIMAS...

Eksinspektorius Bakšys jau trečią savaitę nedirba mokykloje. Sako, išvažiavęs sau pavandravoti. Mat, gavęs darbo metu apmokamas atostogas. Tokios atostogos p. Bakšui jau nebe pirmos šiais metais, apie Velykas irgi potai savaičių buvo išvažiavęs „nervų galasti“. Ir gyvenimas toj Brazilijoje! Kada nori dirbi — kada nori atostogauji. O alga vis eina.

Bomretyrietis

VISIEMS LIETUVIAMS ISPĖJIMAS

Mes dar kartą pranešame ir ispėjame, kad visi sveitimšaliai turi legalizuoti savo buvimą Brazilijoje iki šių metų lapkričio mėn. 30 dienos. To ne atlikus, gresia ištėrimimas. Su kadernetomis reikia palaukti iki gruodžio 22 d., kai bus duodamos visiems naujos, nepaisant, ar kas turės dabar išsimėtas, ar ne. Sveitimšaliais bus specialios kadernetos. Jas duos policija. Išsiimti laikas yra visi metai nuo šių metų gruodžio mėn. 22 d. iki 1939 metų gruodžio mėn. 22 d. Informaciją galima gauti policijos departamente, rua Visconde do Rio Branco nr. 280, trečiam aukšte, tarp 12—18 val. kasdien.

FOTO SCHMIDT

Atlieka įvairiausius fotografijos darbus. Vyksta į namus. Senų paveikslų atnaujinimas. Paveikslų didinimas. Vestuvių nuotraukos prie šv. Antano altoriaus.

RUA SILVA TELLES, 5 (netoli šv. Antano bažnyčios)

B. L. O. CENTRO EKSTRA POSĖDIS

Percitą antradienį įvyko ekstra Centro Tarybos posėdis. Svarstyti svarbūs Centro reikalai. Jų eilėje ir dėl ministro Aukštuolio neteisingo ir užgaulaus pareiškimo Argentinos lietuvių spaudai. Centro Taryba priėmė Valdybos siūlymą viešai į Aukštuolio pareiškimus reaguoti. Atsakymui parengti sudaryta komitėja.

K r s p.

Paieskojimas

Yra žinių, kad Stasys Kazlauskas, kilęs iš Trakų apskrit. Monėčių km. Žašlių valsč., 1933 m. sausio mėnesio 9 d. mirė. Todėl Konsulatas prašo Stasio Kazlauskos giminių bei pažintųjų pranešti apie jo likimą, ir, jeigu yra mišes, prašoma nurodyti, kur ir kas juo rūpinosi.

Zinias prašoma siųsti Lietuvos Konsulatui São Paulo, Rua Aureliano Coutinho, 88. —

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“ įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinime, o taip pat su dažais. Darbas greitas ir sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 447 (senas nr. 103) Tel. 4-5576 SÃO PAULO

Vaistinė DON BOSCO

Savininkas JUOZAS LUKOŠEVIČIUS

Didelis pasirinkimas įvairių rūšių vaistų — vietinės gamybos ir užsieniū. Kainos minimalios. Lietuviams daroma nuolaida!

RUA BOM PASTOR, 18 YPIRANGA Tel. 3-0100

Lietuvių Jaunime,

Dėykit gražiai pasiūtus rūbus. Siuvami sulig naujausių madų vyriški ir moteriški kostiumai ir palčiai. Darbas garantuotas. Darbas atliekamas neblogiau kaip S. Paulo centre, bet daug pigiau. Už vyriškus kostiumus nuo 100 ligi 150\$000.

Už moteriškus nuo 40\$000 ligi 75\$000.

PAULO AMBRAZEVIČIUS RUA CICLAMES nr. 52 Villa Bella

Dr. Borís Čhipiakoff RUA YPIRANGA, 193

2 aadr. ap. 4. (kampas Santa Ephigenia), Tel. 4-0316

Vidujinės, nervų ir proto ligos.

SPECIJALI VENERINIŲ LIGŲ LIGONIAMS CLINICA.

Gonoreja išgydoma per 10-15 dienų.

KONSULTORIA ATIDARA iki 9 val. vak.

Sveitimšalių Legalizacija

Sveitimšalių legalizacijos dokumentai kaip legaliai taip ir nelegaliai gyvenantiems, sutvarkomų Aido Redakcijoje. Rua da Moóca, 1721, — São Paulo. Darbo valandos: šiekvienais, nuo 8 iki 11 val. ryto ir nuo 5 iki 9 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 8 val. iki 12 val. dienos.